9.h39 (XVIII.)
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 NOV 26
NÉPSZAVA

Kétszer öt év Pestlőrincen

Gazdagodó munkáskerület

Meddig jutott és merre tart a fejlődésben egyik legtekintélyesebb munkástelepülésünk, a főváros XVIII. kerülete? Először statisztikák számoszlopaiból, térképekből keressük a választ, majd dr. *Ambrus Jánossal*, a kerület tanácselnökével, rögtönzött helyszíni szemlére indulunk. Járjuk az *új, barátságos lakótelepek*, meg a hagyományos, még ilyenkor, késő ősszel is „zöldövezet hangulatot" árasztó családi házas negyedek utcáit, amelyek roppant érzékletesen, bármiféle írásos dokumentumnál meggyőzőbben tükrözik az utóbbi idők változásait.

Van már hely az óvodákban

— Úgy érezzük, minden eddiginél sikeresebb volt számunkra a IV. ötéves tervidőszak — tájékoztat dr. Ambrus János. — Három célt tűztünk magunk elé, mindegyiket megvalósítottuk, nem utolsósorban a szó szerint legszélesebb körű összefogás, az üzemek, hivatalok dolgozóinak és a lakóterületen élőknek rengeteg *önkéntes, társadalmi munkája* jóvoltából. Mindenekelőtt teljesen befejeződött a *KISZ-lakótelep* építése, az összes járulékos beruházással együtt. Kivételt képez a bisztró, ezzel „elcsúszott" a vidékről besegítő kivitelező vállalat, de ez év végéig át akarják adni a létesítményt.

Valóban, amint a helyszínen látjuk, végre teljes gőzzel dolgoznak az utolsó simításokon a mutatós épület belsejében.

— Második, de jelentőségét tekintve talán mindennél fontosabb vállalásunk az *óvodahelyzet gyökeres megjavítása* volt — folytatja a tanácselnök. — Ezt azután igazán szívügyének tekintette mindenki, akinek köze van a kerülethez. És ami az eredményt illeti... *Új építkezésekkel, illetve bővítésekkel 1175 óvodai férőhellyel gyarapodtunk.* Többel, mint amennyi korábban, a volt város fennállásától számítva, összesen épült. 1971-ben még 914 igényjogosult gyereket kellett visszautasítanunk. Ebben az évben viszont már minden felvételi kérelmet teljesíteni tudtunk, s az öt évvel ezelőtti 1669-cel szemben jelenleg 2610 az óvodáslétszámunk. Ebbe beleszámítanak azok a kicsinyek is, akiknek szülei jtteni üzemekben dolgoznak, de másutt laknak, ahol képtelenek voltak elhelyezni az apróságokat. S miután még így is maradt valamennyi üres helyünk, úgy tervezzük, hogy ezeket 2 és fél éven felüli, *„nagybölcsődés"* gyerekkel töltjük be.

Most már, figyelembe véve a kerület megfiatalodását is — hiszen a nagy KISZ-lakótelepen például igen sok ifjú házaspár él — az okoz gondot: *mi lesz, ha az óvodások megnőnek?* Lőrinc ugyanis, hasonlóan a többi peremkerülethez, igen-igen mostoha iskolaviszonyokat örökölt a múltból. Minden eddigi erőfeszítés ellenére túlzsúfoltak a tantermek, s kevés a napközis hely. Az V. ötéves tervben, érthetően, *kiemelt feladatnak* szánják az iskolafejlesztést.

Az építők segítsenek

— Pillanatnyilag, nem számítva a leendő lakótelephez járó iskolát, 48 tanterem építését tervezzük a kerület különböző részein. A fővárosi tanács rendkívül megértően és segítőkészen foglalkozik ezzel a súlyos gondunkkal, és reméljük, a tervidőszak második felében további, a tervezetten túlmenő támogatást kapunk. A baj inkább a *kivitelezőkkel* van, egyszerűen nem találunk vállalkozókat. Tizenkét tanteremre még egyáltalán nincs kapacitásunk, csupán az elemösszeszerelésre kaptunk ígéretet. Ezúton kérem a fővárosi és a vidéki építőket, méltányolják ennek a nagy munkáskerületnek súlyos helyzetét, s a jövő nemzedék iránti felelősség jegyében próbáljanak segíteni rajtunk! — mondja a tanácselnök, majd ismét visszakanyarodik a közelmúltba:

— Harmadik fő célunknak a kerület közművesítésének gyors fejlesztését tűztük ki. Többek között évi 18 kilométer járda építését határoztuk el. Ezt is túlteljesítettük, hiszen *az öt év alatt több mint 100 kilométernyi épült.* Sokat jelentett, hogy van saját homok- és kavicsbányánk, a Kőolajipari Gépgyár segítségével olcsón kaptunk bitument, ezáltal saját költségvetési üzemünk eredményesen dolgozhatott. Így értük el, hogy ma már a hatalmas kiterjedésű terület *minden* utcájában legalább az egyik oldalon szilárd burkolatú a járda, s minden üzlethez sikerült megfelelő utat kiépíteni, a szállító járművek részére. *Vízvezetékhálózatunk* is kiterjed már a kerület 85 százalékára. Ezért ilyen téren a következő években kicsit nyugodtabban, kiegyensúlyozottabban haladhatunk. Ugyanakkor, más szempontból, a mostani tervidőszak még az előzőnél is pompásabbnak, szebbnek, gazdagabbnak ígérkezik és jelentősen megváltoztatja a kerület arculatát.

Eltűnik a „barakkváros"

Mindenekelőtt úgy, hogy megszűnik, eltűnik a térképről az *Állami Lakótelep*, amelyet az *első* világháború lőszertároló barakkjaiból alakítottak ki — ideiglenes jelleggel... 1600 lakást szanálnak itt öt év alatt, helyükön tízszintes épületekben 5000 új, modern otthont adnak át 1980-ig. Tekintettel lesznek azokra a családokra, akik ragaszkodnak „szülőházájukhoz", s úgy készítették elő az építkezést, hogy azok, akik a második, harmadik szanálási ütembe esnek bele, a bontás elől egyenesen az új — a bölcsődétől, óvodától kezdve a 900 négyzetméter alapterületű szolgáltatóházig, négy ABC-áruházig minden szükséges létesítménnyel jól ellátott — telepre költözhetnek át.

Megújhodik a kerület központja is, ahol kitűnően hasznosítják az időközben megszüntetett és lebontott téglagyár jókora helyét. Többek között nagy szakorvosi rendelő a kerülethez méltó központi könyvtár lesz itt a hetvenes évek végére. És a szellős térségen máris áll, Lőrinc büszkeségeként, a 60x30 méteres, 9 méter magas, a jövő nyárra tervezett végleges átadáskor már mintegy 30 millió forint értéket megtestesítő, *fedett tornacsarnok*. Tavaly októberben rakták le az alapkövét, s ami azóta történt, az a társadalmi összefogás csodálatos, tiszteletre méltó példája.

Délelőtt, amikor itt járunk, ugyancsak jó néhány *szocialista brigádtag* buzgólkodik. Fektetik a csatornacsöveket a csarnok körül, mielőtt délutáni műszakba mennének, ki a Fonóba, ki a Kőolajipari Gépgyárba. Az épület alumíniumváza, csillogó „köpenye" is társadalmi munkának köszönhető: a lőrinci kohászok kommunista műszakokat teljesítettek *Dunaújvárosnak*, ennek fejében kapták az értékes szerkezetet. De már az alapozásnál megmozdult minden üzem, amikor másfél méter magas, törmelékkel „töltött" agyagréteget kellett eltávolítani.

Akik hiába sietnének...

— *Hegyeket mozgatott meg a lelkesedés, az akaraterő, viszonylag nagyon rövid idő alatt* — emlékezik dr. Ambrus János. — Éppen ezért kerültünk most nehéz helyzetbe. Üzemeink ugyanis, néhány szomszédos, kispesti gyárral társulva, munkáslakás-építési akciót szeretnének megindítani mintegy 1000 igényjogosult, többnyire fiatal munkáspár részére. Most megvan az induláshoz szükséges pénz a támogató üzemeknél, meg a dolgozóknál, rendelkeznek más anyagi eszközökkel is, és rendelkezésre áll a kitűnő, hivatalosan is beépíthetőnek minősített terület: a KISZ-telep és a Meteorológiai Állomás közötti mező. S mégsem kezdődhet a munka, mert *három-négy évig tart, amíg az intézetek elkészítik a beépítési tervet, a beruházási programot, illetve a kiviteli tervet.* Mi képtelenek vagyunk megértetni a joggal türelmetlen emberekkel, miért kell ez a hosszú „holt idő", amikor ők olyan hallatlanul nagy dolgokat produkálnak munkaidőn kívül, gyorsan, áldozatkészen.

A magyarázat annál is nehezebb, mert a közművesítéshez, amint az elnök mutatja, a KISZ-telepen már készek az alapvezetékek, csupán a közbeeső utacska alatt kellene meghosszabbítani azokat a szóban forgó területre. *Megérdemelnék a fáradhatatlan lőrinci társadalmi munkások, hogy a tervezők lefaragjanak valamit az eredeti határidőkből.*

Miklós Dezső